

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de Bîrlea Vladimir,
reprezentat de avocatul Sergiu Leontean,

în cauza civilă intentată la cererea de validare a popririi, depusă de
lichidatorul CA „Moldova-Astrovaz” SA (în procedura falimentului) către
terțul poprit Bîrlea Vladimir privind încasarea sumei,

împotriva încheierii din 26 iunie 2024 a Curții de Apel Chișinău,

(Dosarul nr. 2rci-68/24

NR. PIGD 2-20135821-01-2rci-22072024)

Termenul de depunere a apelului. Restituirea cererii de apel ca fiind tardivă.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. Gh.Mîțu,
Curtea de Apel Chișinău, jud. A. Panov, A. Malii, N. Mamaliga,

26 februarie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa participanților la proces recursul depus de Bîrlea Vladimir, reprezentat de avocatul Sergiu Leontean,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La data de 12 iulie 2022, reprezentantul C.A. "Moldova-Astrovaz" S.A. (în procedura falimentului), avocatul Cebotari Serghei a depus în instanța de judecată cerere de validare a popririi, prin care a solicitat încasarea din contul terțului poprit Bîrlea Vladimir a sumei de 10 622,09 de Euro, datorie de bază și a sumei de 4 000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

2. Prin hotărârea din 11 aprilie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, s-a admis cererea de validare a popririi, depusă de lichidatorul C.A. "Moldova-Astrovaz" S.A. (în procedura falimentului) către terțul poprit Bîrlea Vladimir privind încasarea sumei, fiind validată poprirea privind încasarea de la terțul poprit Bîrlea Vladimir în beneficiul CA "Moldova-Astrovaz" S.A. a sumei de 10 622, 09 Euro, convertiți în lei moldovenești conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărârii, a sumei de 4 000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și a sumei de 2 500 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată sub forma cheltuielilor de traducere a înscrisurilor. S-a încasat de la Bîrlea Vladimir în beneficiul CA "Moldova-Astrovaz" S.A., cu sediul în mun. Chișinău, str. A. Șciusev, nr. 42 suma de 10 622, 09 Euro, convertiți în lei moldovenești conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărârii, suma de 4 000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și suma de 2 500 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată sub forma cheltuielilor de traducere a înscrisurilor. S-a încasat de la Bîrlea Vladimir în beneficiul Statului, taxa de stat în mărime de 6 206, 69 de lei.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

3. La data de 15 mai 2024, avocatul Leontean Sergiu, în interesele apelantului Bîrlea Vladimir, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 11 aprilie 2024, solicitând admiterea cererii de apel, anularea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a cererii privind încasarea sumei și a cheltuielilor de judecată.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

4. Prin încheierea din 26 iunie 2024 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de Bîrlea Vladimir împotriva hotărârii din 11 aprilie 2024 a Judecătorei Chișinău, sediul Central ca fiind depusă în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

7. La 11 iulie 2024 și suplimentar la 10 decembrie 2024, prin intermediul poștei electronice, avocatul Leontean Sergiu, în interesele lui Bîrlea Vladimir, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 26 iunie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acesteia, casarea încheierii instanței de apel, cu trimiterea cauzei în instanța de apel pentru judecarea apelului.

8. În susținerea recursului s-a invocat că, la data de 13 iulie 2023, ora 12.30 ședința de judecată nu a avut loc din motive că judecătorul a fost în concediu medical. Având în vedere că pentru ziua fixată nu a avut posibilitatea de a fi prezent am depus o cerere de amânare.

9. Suplimentar a afirmat că despre următoarea ședință de judecată nu a fost informat, iar respectarea principiului privind obligația părților de a se interesa de soarta procesului în situația în care ele au fost înștiințate despre inițierea și desfășurarea acestuia și de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță, nu a fost posibil, deoarece pe portalul instanței nu era o astfel de informație.

10. A mai indicat recurentul că, a participat activ la examinarea cauzei, formulând excepții și efectuând alte acte în cadrul procesului, or, nu se poate de afirma despre lipsa de interes din partea reprezentantului justițiabilului.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

11. Art.1 din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012:

„(4) Procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.”

12. Art.8 din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012:

„(1) Hotărârile instanței de insolvență pot fi atacate cu apel în termen de 15 zile de la data pronunțării dispozitivului, cu excepțiile prevăzute în prezenta lege. Termenul de apel, precum și apelul declarat nu suspendă executarea hotărârilor instanței de insolvență.

(2) Încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile de la data comunicării și numai în cazurile expres prevăzute de prezenta lege. Termenul de recurs, precum și recursul declarat nu suspendă executarea încheierilor instanței de insolvență.”

13. Art. 362 din Codul de procedură civilă:

„(1) Termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

(3) Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.”

14. Art. 369 din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă:

b) apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen”.

15. Art. 116 din Codul de procedură civilă:

„(1) Persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

(3) La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

(4) Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.”

16. Art. 102 din Codul de procedură civilă:

„(4¹) Participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.”

17. Art. 427 din Codul de procedură civilă:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept:

a) să respingă recursul și să mențină încheierea.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

18. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la data de 26 iunie 2024. Astfel, recursul depus la 11 iulie 2024 și suplimentar la 10 decembrie 2024, prin intermediul poștei electronice, este în termen.

19. Studiind materialele cauzei, argumentele invocate în cererea de recurs în raport cu normele de drept pertinente, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate, din motivele ce succed.

20. Din materialele cauzei rezultă că, la 11 aprilie 2024 2024 Judecătoria Chișinău, sediul Central, a pronunțat hotărâre prin care a admis cererea de validare a popririi, depusă de lichidatorul C.A. ”Moldova-Astrovaz” S.A. (în procedura falimentului) către terțul poprit Bîrlea Vladimir privind încasarea sumei.

21. La data de 15 mai 2024, avocatul Leontean Sergiu, în interesele apelantului Bîrlea Vladimir, contestat cu apel hotărârea din 11 aprilie 2024 a Judecătorei Chişinău, sediul Central.

22. Prin încheierea din 26 iunie 2024 a Curţii de Apel Chişinău s-a restituit cererea de apel depusă de Bîrlea Vladimir împotriva hotărârii din 11 aprilie 2024 a Judecătorei Chişinău, sediul Central ca fiind depusă în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen.

23. Completul de judecată al Curţii Supreme de Justiţie apreciază ca fiind întemeiată soluţia instanţei de apel privind restituirea cererii de apel ca fiind depusă în afara termenului legal.

24. În context, Completul de judecată al Curţii Supreme de Justiţie notează că în virtutea art. 8 alin.(1) din Legea insolabilităţii, citat supra, hotărârile instanţei de insolabilitate pot fi atacate cu apel în termen de 15 zile de la data pronunţării dispozitivului, cu excepţiile prevăzute în prezenta lege. Drept urmare, instanţa de apel justificat a reţinut că apelantul a omis termenul de apel, în condiţiile în care dispozitivul hotărârii primei instanţe a fost pronunţat la 11 august 2024.

25. Cu referire la argumentul recurentului, precum că nu a fost înştiinţat despre data şedinţei de judecată la care a fost pronunţat dispozitivul hotărârii judecătoreşti, instanţa de recurs notează că avocatul Sergiu Leontean a cunoscut despre existenţa litigiului, fiind prezent la şedinţele de judecată din 31 ianuarie 2023, 27 martie 2023 (f.d. 105, 116).

26. Totodată, la 31 octombrie 2023, prin intermediul poştei electronice, avocatul Sergiu Leontean a depus cerere, prin care a solicitat amânarea şedinţei de judecată din 1 noiembrie 2023 pentru o altă dată, asigurând instanţa de judecată că la şedinţa viitoare va fi prezent.

27. În atare circumstanţe, decede argumentul avocatul Leontean Sergiu, în interesele lui Bîrlea Vladimir, precum că nu a cunoscut despre data şedinţei de judecată la care s-a pronunţat hotărârea judecătorească, or, partea înştiinţată o dată în mod legal nu poate invoca ne citarea pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

28. Subsecvent instanţa de recurs nu neagă obligaţia instanţei de judecată de a comunica hotărârea judecătorească participanţilor absenţi la pronunţarea dispozitivului hotărârii judecătoreşti în decurs de 5 zile de la pronunţarea acestuia, însă această circumstanţă nicidecum nu exclude obligaţia părţilor de a se conforma prevederilor legale şi a contesta hotărârea instanţei de insolabilitate în termen de 15 zile de la data pronunţării dispozitivului, în situaţia în care recurentul au cunoscut despre existenţa litigiului aflat pe rolul instanţei şi şedinţele de judecată stabilite în cadrul acestuia, aspect ce rezultă din materialele cauzei.

29. Totodată, Completul de judecată subliniază că, cererea de repunere în termen a instrumentului de atac, în orice caz, trebuie să fie exprimată din inițiativa persoanelor care contestă actul judecătoresc, or, repunerea în termen trebuie neapărat să fie solicitată de parte, instanța neputând, în lipsa unei dispoziții legale exprese, să o pronunțe din oficiu cu încălcarea principiului dreptului de dispoziție a părților, chiar și în ipoteza în care din ansamblul materialului probator administrat în dosar ar reieși că partea a fost împiedicată de un motiv justificat în a-și îndeplini actul de procedură în termen, însă în speță, recurentul nu a solicitat repunerea în termen.

30. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că instanța de apel întemeiat a restituit cererea de apel depusă de Bîrlea Vladimir, în situația în care art. 8 alin.(1) din Legea insolvenței citat supra indică expres termenul de atacare cu apel de când curge și anume de la data pronunțării, iar circumstanțele conturate supra atestă suplimentar că recurentul au cunoscut de existența litigiului, fiind înștiințați în mod legal. Iar omiterea termenului de contestare cu apel a hotărârii instanței de insolvență în termen de 15 zile de la data pronunțării, îi este imputabilă.

31. În context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră relevant de a menționa obligația părților de a se folosi cu bună-credință de drepturile procedurale în virtutea prevederilor art. 56 alin.(3), art. 61 alin.(1) din Codul de procedură civilă. Inițiind procedura de apel, apelantul urmează să se intereseze periodic de soarta dosarului. Părțile trebuie să ia măsuri în intervale rezonabile de timp pentru a afla despre progresul procedurilor judiciare despre care aceștia cunosc.

32. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că părțile antrenate într-un proces, trebuie să se comporte cu bună credință în raport cu drepturile procedurale conferite de legislator și trebuie să urmărească cu bună-credință desfășurarea procesului, remarcă sugerată și de jurisprudența CtEDO. Jurisprudența constantă a CtEDO a arătat că revine primordial celor interesați să depună orice diligență pentru protejarea propriilor interese (a se vedea cauza Teuschler v. Germania (dec.), 47636/99, 04 octombrie 2001; cauza Agapito Maestre Sanchez v. Spania, 29608/02, 04 mai 2004).

33. Mai mult, exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene în interiorul cărora urmează a fi valorificate, or, în caz contrar survin sancțiunile procedurale în sensul art.10 din Codul de procedură civilă. Aici este de remarcat că prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

34. Drept urmare, instanța de apel justificat a restituit cererea de apel depusă de Bîrlea Vladimir, ca fiind depus în afara termenului legal.

35. Prin prisma respectării dreptului la un proces echitabil, inclusiv dreptul de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art.13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că, recurentul și-au neglijat posibilitatea de valorificare a drepturilor procedurale în termenul prevăzut de legislația în vigoare.

36. Ținând cont de cele expuse, în conformitate cu art.1 alin.(4), art.8 din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, art. 427 lit. a), art.428 din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge recursul declarat de Bîrlea Vladimir, reprezentat de avocatul Sergiu Leontean.

Menține încheierea din 26 iunie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de validare a popririi, depusă de lichidatorul CA „Moldova-Astrovaz” SA (în procedura falimentului) către terțul poprit Bîrlea Vladimir privind încasarea sumei.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc